

er der jo i denne Sag Tale om en Genopførelse af Christiansborg Slot, og der er ikke Tale om Opførelse af et Slot paa det gamle Slots Plads. Man kunde naturligvis gaa til at sprænge Ruinen bort, jævne alt eller det meste af, hvad der staar paa Slottets Plads, paa Slotsruinens Grund, med Jorden og saa gaa til at løse den Opgave at bygge et nyt Slot og et nyt Rigsdagshus. Stod man saa frit, vilde neppe nogen falde paa at anbringe disse to Ting i en og samme Bygning.

Men de fleste ere dog ganske sikkert af den Opfattelse, at der er Tale om Genopførelse af Christiansborg Slot, og da bliver der Spørgsmaal om, hvorvidt denne Genopførelse skal tage Sigte paa et Slot alene, saaledes at Rigsdagen faar sit eget Hus, sin selvstændige Bygning. Og det kan jo neppe bestrides, at rent kunstnerisk set vilde Sagen ogsaa bedst løses paa denne Maade. De særlige Krav, en Rigsdagsbygning stiller, ikke mindst paa Grund af de to store Sale, som bl. a. kræve særlig gode Belysningsforhold, fyldestgøres bedst, naar en Arkitekt faar ganske fri Hænder. Det kan jo ikke nægtes, at enhver Planlægning er besværlig, naar man mere eller mindre er bunden til en alt eksisterende Bygning, hvor der nødvendigvis maa hist vides ud, her snævreres ind. Men paa den anden Side kan det vel blive et Spørgsmaal, hvis man gik til at skille Slot og Rigsdagsbygning fra hinanden, om det da vilde være rigtigt at have liggende et stort Slot paa Slotsholmen, som alene var bestemt til Repræsentation for Kongen. Da vilde man vistnok finde det naturligt, at Slottet tillige skulde afgive Bolig for Kongehuset, men herved vilde der jo komme helt ny Spørgsmaal frem. Amalienborg Plads med de 4 smukke Palæer og den prægtige Rytterstatue er jo en ualmindelig fin, fornem og tilbagetrukken Plads, og Palæerne derude afgive ganske sikkert, trods deres Ælde og Mangler i forskellige Henseender, gode og hyggelige Boliger for Kongehusets Medlemmer, sikkert ganske anderledes hyggelige Boliger, end det vilde være muligt at tilvejebringe i det gamle Christiansborg med de enormt tykke Mure, som jo stænge Lys og Luft ude paa en Maade, som man jo ikke nu om Stunder anser for at være synderlig

god og tidssvarende, saa snart det gælder Boliger. Den eventuelle Bortflytning fra Amalienborg vilde da ogsaa drage ny Spørgsmaal frem, nemlig om disse Palæers eventuelle Anvendelse, og vilde man først tage Spørgsmaal af den Natur op til Drøftelse — og det ville vi neppe kunne undgaa —, frygter jeg stærkt for, at Sagen vilde helt forsumpe.

Jeg anser det for at være i og for sig overmaade godt, hvis Christiansborg kan rumme saavel kongelige Rum som Rigsdagsbygning og Højesteret. Hvis det lykkes under et i denne Bygning at skaffe disse Institutioner Plads under Forhold, der maa siges i det store og hele at være tilfredsstillende, anser jeg det for at være en god Løsning. Det maa her tages i Betragtning, at Christiansborg, siden det sidste Slot blev opført, aldrig har været udelukkende Kongeslot, men altid har huset Statsinstitutioner af højst forskellig og temmelig broget Art. Da det overfor de Udtalelser, der faldt i Gaar, kan have nogen Betydning at se dette, maa jeg maaske med nogle faa Ord give en Oversigt over disse Forhold.

Det første Christiansborg, som jo havde sit Navn efter Christian den 6te, blev opført fra 1732 til 1745 paa det gamle Københavns Slots Plads. Slottet blev, som sagt, egentlig først fuldført i 1745, men blev allerede i 1740 taget i Brug af Christian den 6te, der da holdt sit Indtog der. Da man naaede til 1745, havde dette Slot kostet 5½ Million Kr. En stor Del af det Indre blev først færdigt langt senere. Først i 1766 blev f. Eks. Riddersalen færdig og blev indviet ved Christian den 7des Formæling dette Aar. 1774 var Slottet lige paa Nippet til at brænde trods den tilsyneladende Soliditet i det hele. Der var nemlig et Utal af Ildkanaler og Kakkelovnsrør skjult bag Vægge og Paneler, mellem Loft og Gulv, og det gjorde, at Bygningen trods dens grundmurede Udseende var en i høj Grad brandfarlig Bygning, og naar det sidste Slot brændte saa hurtigt, som det gjorde, laa det for en stor Del i, at mange af disse Kanaler endnu fandtes i Bygningen. 20 Aar senere, i 1794, brændte jo det daværende Slot, og lige som nu hengik der en Snes Aar godt og vel, inden man tog fat paa at genop-